

Department of Advaita Vedanta

2020 – 2021

Sastri

Name of the Program	Semester	Course no.	Name of the Text
Sastri - I	1 st Semester	1	ईशावास्योपनिषत्, केनोपनिषत्
	1 st Semester	2	ऐतरेयोपनिषत् (भाष्यं सम्पूर्णम्)
	2 nd Semester	3	कठोपनिषद्
	2 nd Semester	4	पञ्चदशी
Sastri - II	3 rd Semester	5	वेदान्तपरिभाषा
	3 rd Semester	6	तैत्तिरीयोपनिषत्
	4 th Semester	7	वेदान्तपरिभाषा (अर्थापत्तिपरिच्छेदमारभ्य प्रयोजनपरिच्छेदान्तम्)
	4 th Semester	8	मुण्डकोपनिषत् - भाष्यम्
Sastri - III	5 th Semester	9	छान्दोग्योपनिषत् – भाष्यम् (षष्ठोऽध्यायः)
	5 th Semester	10	ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम् (प्रथमाध्याये प्रथमद्वितीयपादौ)
	6 th Semester	11	बृहदारण्यकोपनिषत् – भाष्यम् (तृतीयोऽध्यायः)
	6 th Semester	12	ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम् (प्रथमाध्याये तृतीयचतुर्थपादौ)

Department of Advaita Vedanta

Name of the Program - Sastri 1st Year (1st Semester)

Course no - 1

Name of the Text - ईशावास्योपनिषत्, केनोपनिषत् च

General objective of Book :

1. इयञ्च उपनिषत् शास्त्रीस्तरे आद्या तथा श्रुतिप्रस्थानेषु आद्या काण्वशाखीया यत्र जीवब्रह्मैक्यम् ईशावास्यमित्यादिमन्त्राणां कर्मस्वविनियोगनिरूपणम् विवरणञ्च दृश्यते। केनोपनिषत् सामवेदियतवलकारशाखीया।

Objective of the Text Book :

Unit No.	Unit Title	Objective
1	ईशावास्यतः विद्याञ्च अविद्याञ्च इति मन्त्रपर्यन्तम्	ईशावास्यमित्यादिमन्त्राणां कर्मस्वविनियोगनिरूपणम्
2	सम्भूतिञ्च इत्यारभ्य सम्पूर्णम् उपनिषत्	सम्भूति च विनाशं चेति मन्त्रार्थविमर्शः
3	केनोपनिषद् आरम्भतः प्रथमखण्डं यावत्।	अस्या उपनिषदः कर्मकाण्डेन सम्बन्धः।
4	द्वितीयखण्डः सम्पूर्णः	अहं ब्रह्म सुवेदेति शिष्यभ्रान्तिनिवारणं सम्यग्ज्ञानेन शिष्यस्य ज्ञानञ्च
5	तृतीयखण्डतः चतुर्थखण्डपर्यन्तम्	ब्रह्मण अलौकिकज्योतिरूपेण देवेष्वविभविः तत्कथायास्तात्पर्यं च, मन्दाधिकारिणामनुग्रहाय ब्रह्मोपासनविधिः

Department of Advaita Vedanta

Name of the Program - Sastri 1st Year (1st semester)

Course no - 2

Name of the Text - ऐतरेयोपनिषत् (भाष्यं सम्पूर्णम्)

General objective of Book :

1. ऐतरेयोपनिषदि सृष्टिप्रक्रिया विभिन्ना निरूपिता। एवम् आत्मनः विज्ञानस्वरूपत्वं सुन्दरम् उपस्थापितम्। आत्मनः शरीरविलक्षणत्वज्ञाने अत्यन्तम् उपकारकः अयं ग्रन्थः।

Objective of the Text Book :

Unit No.	Unit Title	Objective
1	उपक्रमभाष्यम्।	ज्ञानकर्मसमुच्चयनिरूपणम्, पारिव्राज्यविचारः।
2	प्रथमद्वितीयखण्डौ।	द्वितीयात्मनः लोक-लोकपालानाम्, अम्मयपुरुषस्य सृष्टिः, तेषाञ्च संसारधर्मवत्वकथनम्।
3	ब्रह्मयाथात्म्यविचारः.	अस्याः उपनिषदः, तात्पर्यकथनम्, आत्मनः ज्ञानकर्मनिरासः, ज्ञानस्वरूपनिरूपणम्।
4	द्वितीयोऽध्यायः।	वैराग्यसम्पादनाय पुरुषस्य जन्मत्रयकथनम्, ज्ञानने संसारोच्छेदः।
5	तृतीयोऽध्यायः।	कोऽयमात्मेति विचारः, अहावाक्यनिर्देशः, ज्ञानफलम्

Department of Advaita Vedanta

Name of the Program - Sastri 1st Year (2nd Semester)

Course no - 3

Name of the Text - कठोपनिषद्

General objective of Book :

1. कृष्णयजुर्वेदीयकठशाखीया इयम् उपनिषद् उपनिषद्प्रस्थानेषु तृतीया, यत्र यमनचिकेतसोः संवादेन आत्मस्वरूपं विव्रीयते।

Objective of the Text Book :

Unit No.	Unit Title	Objective
1	आरम्भतः उपनिषत् शब्दार्थवर्णनतः आत्मस्वरूपवरप्रार्थनापर्यन्तम्।	उपनिषच्छब्दार्थनिर्वचनम्, पित्रा नचिकेतसः यमं प्रति प्रेषणम्।
2	नचिकेतसः बुद्धिमत्ताप्रशंसातः आत्मस्वरूपकथनपर्यन्तम्	नचिकेतसः बुद्धिमत्ताप्रशंसा यमेन, प्रणवे ब्रह्मोपसनोपदेशः आत्मस्वरूपकथनम्।
3	रथिरथादिरूपकल्पनातः उपाधिना अङ्गुष्ठमात्रस्थजीवस्य ब्रह्मोभेदनिरूपणम्	रथिरथादिरूपकल्पनया आत्मद्वयकल्पनां तेन जीवस्य ब्रह्मप्राप्त्युपपादनम्।
4	शरीरस्य पुरसदृशत्वकथनतः आत्मनः स्वयंज्योतिपर्यन्तम्	शरीरं पुरसदृशं पुरं, तत्स्वामिनो जीवस्य ध्यानाद्यनुष्ठानं शोकनिवर्तकम्
5	संसारवृक्षस्य वर्णनम्, उपदेशसारः, ग्रन्थपरिसमाप्तिपर्यन्तम्।	संसारस्य वृक्षत्वेन रूपणं, विस्तरेण वृक्षसादृश्यप्रतिपादनञ्च, मुञ्जादिषोकामिव शरीरादेरात्मानं पृथक् कृत्वा तं ब्रह्मेति विद्यात् इत्युपदेशसारः।

Department of Advaita Vedanta

Name of the Program - Sastri 1st Year (Second Semester)

Course no - 4

Name of the Text - पञ्चदशी

General objective of Book (TEXT) :

1. वेदान्तपञ्चदशी वेदान्तग्रन्थे प्रकरणग्रन्थः। विशिष्य आद्यप्रकरणद्वये पञ्च कोशाः, पञ्चभूतानां सृष्टिः, तेषां मिथ्यात्वम् इत्यादयो विषया निरूपिताः। बहूनां विषयानां परिज्ञाने अत्यन्तम् उपकारकः ग्रन्थः।

Objective of the Text Book :

Unit No.	Unit Title	Objective
1	आदितः 32 श्लोकपर्यन्तम्	सृष्टिप्रक्रियाविज्ञानम्।
2	अन्नं प्राणः इत्यादिश्लोकमारभ्य प्रकरणसमाप्ति-पर्यन्तम्	पञ्चकोशविवेकविज्ञानम्।
3	पञ्चभूतविवेकप्रकरणे आदितः 39 श्लोकपर्यन्तम्।	पञ्चभूतविवेकः सदेव इत्यादिश्रुत्यर्थपरिज्ञानम्।
4	पञ्चभूतविवेकप्रकरणे तदा स्तिमितगम्भीरम् इत्याद्यारभ्य 78 श्लोकपर्यन्तम्	सृष्टेः पूर्वं स्थितिः एवं आकाशस्य उत्पत्तिः इति अनयोः ज्ञानम्।
5	पञ्चभूतविवेकप्रकरणे 79 श्लोकमारभ्य 39 श्लोकपर्यन्तम्।	

Department of Advaita Vedanta

Name of the Program - Sastri 2nd Year (3rd Semester)

Course no - 5

Name of the Text - वेदान्तपरिभाषा (आगमपरिच्छेदान्ता)

General objective of Book :

1. वेदान्तपरिभाषा शास्त्रे प्रवेशम् इच्छताम् अत्यन्तम् उपकारकः ग्रन्थः। समग्रं शास्त्रप्रमेयम् अत्र निरूपितम्।

Objective of the Text Book :

Unit No.	Unit Title	Objective
1	आदितः ज्ञानगतप्रत्यक्षत्वप्रयोजकनिरूपणान्तम्	प्रत्यक्षज्ञानपरिचयः
2	विषयगतप्रत्यक्षत्वप्रयोजकनिरूपणात् आरभ्य प्रमालक्षणोपसंहारान्तम्।	विषयगतप्रत्यक्षत्वप्रमालक्षणयोः ज्ञानम्
3	आविद्यकरजतोत्पत्तिनिरूपणादारभ्य प्रथमपरिच्छेदान्तम्।	आविद्यकरजतोत्पत्तिज्ञानम्
4	अनुमान-उपमानपरिच्छेदौ, आगमपरिच्छेदे शक्तिनिरूपणान्तम्।	अनुमान-उपमानयोः ज्ञानम्
5	लक्षणानिरूपणान्तम् आगमपरिच्छेदान्तम्	शब्दबोधपरिज्ञानम्

Department of Advaita Vedanta

Name of the Program - Sastri 2nd Year (3rd Semester)

Course no - 6

Name of the Text - तैत्तिरीयोपनिषत्

General objective of Book :

1. इयं तैत्तिरीयोपनिषद् कृष्णयजुर्वेदशाखीया यत्र शिक्षावल्यादिभृगुवल्लीपर्यन्तं भागः वेदान्तविज्ञानसुनिश्चितार्थाय आत्मविज्ञानाय च श्रुतिप्रस्थानेषु मुख्यतमा। यस्याः अध्ययनेन वेदान्तशास्त्रम् सम्यक् अधीतं भवति।

Objective of the Text Book :

Unit No.	Unit Title	Objective
1	शिक्षावल्ली, सम्पूर्णं शाङ्करभाष्यम्	वैदिकस्वरप्रक्रिया उच्चारनादिविवरणम्
2	ब्रह्मवल्लया प्रथमानुवाकभाष्यम्	सत्यं ज्ञानम् अनन्तं ब्रह्म इत्यादिमन्त्रार्थविवरणभाष्यम्
3	द्वितीयानुवाकादारभ्य षष्ठानुवाकसमाप्तिपर्यन्तं भाष्यम्	पञ्चकोषानां स्वरूपविवेचनम्
4	सप्तमानुवारादारभ्य ब्रह्मवल्लीसमाप्तिपर्यन्तं भाष्यम्	समग्रायाः ब्रह्मवल्लयाः निगमनम्
5	भृगुवल्ली, सम्पूर्णं भाष्यम्	भृगुमहर्षेः पित्रा सह संवादः

Department of Advaita Vedanta

Name of the Program - Sastri 2nd Year (4th Semester)
Course no - 7
Name of the Text - वेदान्तपरिभाषा (अर्थापत्तिपरिच्छेदम् आरभ्य
प्रयोजनपरिच्छेदान्तम्)

General objective of Book :

1. वेदान्तपरिभाषा शास्त्रे प्रवेशम् इच्छताम् अत्यन्तम् उपकारकः ग्रन्थः। समग्रं शास्त्रप्रमेयम् अत्र निरूपितम्।

Objective of the Text Book :

Unit No.	Unit Title	Objective
1	अर्थापत्तिपरिच्छेदः, अनुपलब्धिपरिच्छेदे अनुपलब्धेः मानान्तरत्वनिरूपणान्तम्।	अर्थापत्ति- अनुपलब्धिप्रमाणयोः ज्ञानम्।
2	प्रामाण्यवादः विषयपरिच्छेदे भूतभौतिकसृष्टिनिरूपणान्तम्	भूतभौतिकसृष्टिज्ञानम्।
3	प्रलयनिरूपणादारभ्य जीवननिरूपणान्तम्	तत्त्वं-पदार्थयोः ज्ञानम्।
4	वृत्तिनिरूपणादारभ्य प्रयोजनपरिच्छेदे मनसः ब्रह्मज्ञानकरणत्वनिरूपणान्तम्	तत्त्वं-पदार्थयोः ज्ञानम्। प्रयोजनज्ञानम्।
5	श्रवणादिनिरूपणादारभ्य प्रयोजनपरिच्छेदान्तम्	ब्रह्मसाधनज्ञानम्, एवञ्च प्रयोजनज्ञानञ्च।

Department of Advaita Vedanta

Name of the Program - Sastri 2nd Year (4th Semester)

Course no - 8

Name of the Text - मुण्डकोपनिषत् - भाष्यम्

General objective of Book :

1. अस्य ग्रन्थस्य अध्ययनेन विशिष्टवेदान्तवाक्यानां महावाक्यानाम् अवगतिः वेदान्ततत्त्वज्ञानं च भवति। उपनिषत्सु एकविज्ञानेन सर्वविज्ञानप्रतिज्ञा अत्रैव लभ्यते। अनेके दृष्टान्ताश्च प्रतिपादिताः इति विशेषः शिष्याणाम् अवगमने सौकर्यञ्च।

Objective of the Text Book :

Unit No.	Unit Title	Objective
1	प्रथममुण्डके प्रथमखण्डभाष्यम्	परापरविद्याद्वयप्रदर्शनम्।
2	प्रथममुण्डके द्वितीयखण्डभाष्यम्	कर्मानुष्ठानस्य आवश्यकत्वं कर्मफलं स्वर्गं च विस्तरेणोक्त्वा तस्य अनश्वरत्वमाह।
3	द्वितीयमुण्डके प्रथमखण्डभाष्यम्	परविद्यायाः विस्तृतरूपेण वर्णनम्।
4	द्वितीयमुण्डके द्वितीयखण्डभाष्यम्	प्रणवसहायेन तदुपासनेन जीवस्य ब्रह्मणि योजनम्, ब्रह्मविद्याफलं प्रदर्शनम्।
5	तृतीयमुण्डके खण्डद्वयभाष्यम्	जीवस्य कर्मफलभोगसंसारः, ब्रह्मविदुपासनम् तत्फलं च।

Department of Advaita Vedanta

Name of the Program - Sastri 3rd Year (5th Semester)

Course no - 9

Name of the Text - छान्दोग्योपनिषत् – भाष्यम् (षष्ठोऽध्यायः)

General objective of Book :

1. छान्दोग्योपनिषदि षष्ठेऽध्याये सद्विद्यानिरूपणम् एवं तत्त्वमसिवाक्यार्थनिरूपणं च अति सरलं विस्तृतं च कृतम्। महावाक्यार्थज्ञानं अत्यन्तम् उपकारकः अयं ग्रन्थः।

Objective of the Text Book :

Unit No.	Unit Title	Objective
1	प्रथम-द्वितीयखण्डौ।	उपोद्धातः – सद्विद्याप्रस्तावः।
2	तृतीयखण्डादारभ्य षष्ठखण्डान्तम्।	त्रिवृत्करणनिरूपणज्ञानम्.
3	सप्तम-अष्टमखण्डौ।	मनसः अन्नमयत्व-सुषुप्ति- सुषुप्ति-अवस्थायोः ज्ञानम्।
4	नवमखण्डादारभ्य त्रयोदशखण्डान्तम्।	मधु-नदी-वृक्ष-न्यग्रोधफल- लवणोदकदृष्टान्तैः तत्त्वमसिवाक्यार्थज्ञानम्
5	चतुर्दश-पञ्चदशखण्डौ	बद्धपुरुषदृष्टान्त- तप्तपरशुदृष्टान्ताभ्यां तत्त्वमसि वाक्यार्थज्ञानम्

Department of Advaita Vedanta

Name of the Program - Sastri 3rd Year (5th Semester)

Course no - 10

Name of the Text - ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम् (प्रथमाध्याये प्रथमद्वितीयपादौ)

General objective of Book :

1. श्रुतिसूत्रप्रस्थानेषु आद्यपादद्वयं श्रुतिवाक्यानां समन्वयनिरूपणार्थम्।
- 2.

Objective of the Text Book :

Unit No.	Unit Title	Objective
1	जिज्ञासाधिकरणम् – शास्त्रयोनित्वाधिकरणपर्यन्तम्	चतुस्सूत्र्यां सूत्रत्रयपर्यन्तं विचारः
2	समन्वयाधिकरणतः – आकाशाधिकरणपर्यन्तम्	श्रुतिवाक्यानां विचारः
3	ज्योतिश्चरणाधिरणतः – प्रातर्दनधिकरणपर्यन्तम्	श्रुतिवाक्यार्थविचारः
4	सर्वत्रप्रसिद्ध्यधिकरणतः – गुहाप्रविष्टाधिकरणपर्यन्तम्	श्रुतिनाम् अद्वैते ब्रह्मणि समन्वयः
5	अन्तराधिकरणतः – द्वितीयपादपरिसमाप्तिपर्यन्तम्	श्रुतिनाम् अद्वैते ब्रह्मणि समन्वयः

Department of Advaita Vedanta

Name of the Program - Sastri 3rd Year (6th Semester)

Course no - 11

Name of the Text - बृहदारण्यकोपनिषत् – भाष्यम् (तृतीयोऽध्यायः)

General objective of Book :

1. बृहदारण्यकोपनिषदि तृतीयाऽध्याये याज्ञवल्क्यमुखेन बहवः वेदान्तसम्बन्धिनः विषयाः उपक्षिप्ताः। आत्मनः स्वरूपज्ञाने अत्यन्तम् उपकारं करोति अयं ग्रन्थः।

Objective of the Text Book :

Unit No.	Unit Title	Objective
1	प्रथमब्राह्मणम्-द्वितीयब्राह्मणं च।	उपोद्धातः अश्वलप्रश्नः, जारत्कारवप्रश्नः
2	तृतीयब्राह्मणम्-चतुर्थब्राह्मणं च।	ज्ञानकर्मसमुच्चयनिराकरणम्, भुज्युप्रश्नः, उषस्तप्रश्नः-आत्मास्तित्वनिरूपणम्
3	पञ्चम-षष्ठ-सप्तमब्राह्मणानि	कहोलप्रश्नः, पारिव्राज्यविधिविचारः, गार्गीप्रश्नः, उद्दालकप्रश्नः, सूत्रात्मकवायूनिरूपणम्, अन्तर्यामिनिरूपणम्
4	नवमखण्डादारभ्य त्रयोदशखण्डान्तम्।	मधु-नदी-वृक्ष-न्यग्रोधफल-लवणोदकदृष्टान्तैः तत्त्वमसिवाक्यार्थज्ञानम्
5	नवमब्राह्मणे अवशिष्टः सर्वो भागः	प्राणस्य पृथिव्याद्यवयवद्वारा उपसनानिरूपणम्, दिग्देवतासु आत्मदृष्ट्या सर्वात्मत्वसम्पादनम्, आनन्दशब्दार्थविचारः

Department of Advaita Vedanta

Name of the Program	- Sastri 3 rd Year (6 th Semester)
Course no	- 12
Name of the Text	- ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम् (प्रथमाध्याये तृतीयचतुर्थपादौ)

General objective of Book :

1. अत्र ब्रह्मसूत्रस्थ-तृतीयचतुर्थपादयोः श्रुतिवाक्यं स्वीकृत्य विचारः प्रवर्तते तथा वेदान्तानां षड्विधतात्पर्यलिङ्गानुसारेण विचारः अधिकरणरीत्या प्रवर्तते। सूत्रप्रस्थानम् इति प्रसिद्धम्।

Objective of the Text Book :

Unit No.	Unit Title	Objective
1	द्युभ्वाद्यधिकरणतः – ईक्षतिकर्माधिकरणपर्यन्तम्	श्रुतेः अद्वैते ब्रह्मणि समन्वयः
2	दहराधिकरणतः – अपशूद्राधिकरणपर्यन्तम्	श्रुतेः अद्वैते ब्रह्मणि समन्वयः
3	कम्पनाधिकरणतः – आनुमानिकाधिकरणपर्यन्तम्	श्रुतेः अद्वैते ब्रह्मणि समन्वयः
4	चमसनाधिकरणतः – कारणत्वाधिकरणपर्यन्तम्	श्रुतेः अद्वैते ब्रह्मणि समन्वयः
5	बालाक्यधिकरणतः – चतुर्थपादपरिसमाप्तिपर्यन्तम्	श्रुतेः अद्वैते ब्रह्मणि समन्वयः